

**Tužilaštvo/Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine
Тужилаштво Босне и Херцеговине**

Broj: **T20 0 KT 0021123 21**

Sarajevo, 06.06.2022.godine

Na osnovu člana 35. stav 2. i člana 216. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, donosim:

**N A R E D B U
o nesprovodenju istrage**

Protiv [REDACTED]

zbog krivičnog djela Negiranje genocida iz člana 145a. stav 3. i 7. KZ BiH, jer ne postoje osnovi sumnje da je prijavljeno lice počinilo predmetno krivično djelo.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 09.09.2021.godine Tužilaštvo BiH je zaprimilo anonimnu krivičnu prijavu protiv [REDACTED] jer je kako je navedeno u istoj [REDACTED] na [REDACTED] televiziji u emisiji [REDACTED] javno negirao genocid u Sreberenici, iako je znao da isti ne smije da negira i imao je namjeru da, uznemiri javnost na način što je javno porekao zločin genocida utvrđen pravomoćnom presudom u skladu s Poveljom Međunarodnog vojnog suda pridruženom uz Londonski sporazum od 08. avgusta 1945./Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju /Međunarodnog suda ili suda u Bosni i Hercegovini, tako što je u istoj kako je navedeno u prijavi nedvosmisleno to izjavljivao, čime poriče relevantne presude i to konkretno, čime je kako je navedeno u prijavi počinio krivično djelo Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti iz člana 145a. stav 3. i 6. KZ BiH, te priložio video snimak objavljen na stranici [REDACTED] televizije [REDACTED], u kojoj prijavi je navedeno da podnositelj prijave zahtjeva da Tužilaštvo BiH provede hitnu istragu radi uznemirenja javnosti te zbog izazivanja i raspirivanja vjerske i nacionalne mržnje, razdora i netrpeljivosti, zbog javnog poricanja međunarodno donesenih presuda za zločin Genocida, te da navedeno lice sankcionira.

Također dana 09.09.2021.godine, Tužilaštvo BiH je zaprimilo krivičnu prijavu koju je podnio [REDACTED] protiv [REDACTED] u kojoj je navedeno da je dana [REDACTED] [REDACTED], gostujući u emisiji [REDACTED] emitovanoj istog dana u programu [REDACTED] televizije, kao [REDACTED], tj. u svojstvu zaposlenika u instituciji vlasti - [REDACTED], odnosno zaposlenika u organu koji se finansira putem javnog budžeta, javno poricao i grubo umanjivao zločin genocida u

Srebrenici počinjen protiv bošnjačkog stanovništva, koji je kao takav utvrđen kroz sedam pravosnažnih presuda Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju i trinaest presuda Suda Bosne i Hercegovine iznoseći tvrdnje, koje je citirao:

„Mi smatramo da je kvalifikacija da se u Srebrenici dogodio genocid neprihvatljiva, mi smatramo da je kvalifikacija koja je politički motivisana i to je nešto što je za nas absolutno neprihvatljivo. Evo ja sam spremam i sada da kažem. Dakle,..., a nakon što je od strane voditeljice emisije [REDACTED] upitan: „A što za vas znače brojne haške presude?”, prijavljeni nastavio sa tvrdnjama u prvom licu jednine, te citirao:

„Ja ču i sada da vam kažem. Ja smatram da je upitanju jedna politička kvalifikacija. Ponoviću vam. U potpunosti uvažavam i najiskrenije žalim za svim žrtvama zločina koji se dogodio u Srebrenici, ali jasno i odgovorno tvrdim da se u Srebrenici nije dogodio genocid, da zločin koji se dogodio u Srebrenici ne može da se kvalifikuje kao genocid, jer ni na koji način ne može da se poredi sa zločinima genocida kakav se dogodio nad srpskim narodom u Nezavisnoj državi Hrvatskoj, kakav se dogodio u Jasenovcu, Jadovnu i na mnogim drugim stratištima, ne može da se poredi sa zločinom genocida, odnosno holokaustom nad jevrejskim narodom, niti nad genocidom koji su Turci, koji je Turska sprovela nad Jermenima“, te nadalje naveo da je [REDACTED] kao zaposleni u instituciji vlasti koja se finansira putem javnog budžeta, poricao i grubo umanjivao zločin genocida nad bošnjačkim narodom u Srebrenici utvrđenog od strane Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju i Suda Bosne i Hercegovine, koje poricanje i grubo umanjivanje je usmjereno na etničku pripadnost Bošnjaka, na način koji bi mogao potaknuti na nasilje ili mržnju usmjerenu protiv takve grupe lica ili člana takve grupe čime da je prijavljeni [REDACTED] počinio krivično djelo **„Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora ili netrpeljivosti“** iz člana 145a. stav (3) i (7) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine.

U obrazloženju prijave je naveo da je dana [REDACTED] na Javnom RTV [REDACTED], tj. na programu [REDACTED] televizije [REDACTED] emitovana emisija dijaloškog karaktera pod nazivom [REDACTED] u kojoj su u studiju [REDACTED] gostovali [REDACTED] dok je putem TV linka kao gost u emisiji bio i [REDACTED] da je tokom diskusije na jednu od tema u emisiji prijavljeni [REDACTED]

[REDACTED] svjesno i otvoreno poricao i umanjivao zločin genocida nad bošnjačkim narodom u Srebrenici koji je, kao takav, utvrđen od strane Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju kao i Suda Bosne i Hercegovine, da je prijavljeni [REDACTED] poricao samu pravnu kvalifikaciju krivičnog djela utvrđenu pomenutim presudama, te tvrdio da se na radi o genocidu, te osim toga nastavio i umanjivati počinjeni zločin, iznosio konstrukcije i teze kojima je pokušao opravdati razmjere počinjenog zločina u Srebrenici u kontekstu da je, za zločin genocida potrebno da isti bude u ravni sa počinjenim zločinima kakvi su se dogodili u drugim ratnim sukobima na prostoru Evrope unazad 100 i više godina, tj. u ravni sa „zločinima se dogodio nad srpskim narodom u Nezavisnoj državi Hrvatskoj, kakav se dogodio u Jasenovcu, Jadovnu i na mnogim drugim stratištima, ne može da se poredi sa zločinom genocida, odnosno holokaustom nad jevrejskim narodom, niti nad genocidom koji su Turci, koji je Turska sprovela nad Jermenima“.

Nadalje, je navedeno da je iz navedenog jasno da je prijavljeni svjesno i smišljeno svojim javno izrečenim tvrdnjama poricao i umanjivao zločin genocida počinjen nad Bošnjacima utvrđen sudskim presudama od strane relevantnih sudova, a što među narodima koji žive u BiH naroda može prouzrokovati razdor i netrpeljivost, te kroz iste tvrdnje u nastavku posebno ciljao i na pobuđivanje istih emocija kod srpskog naroda imputirao tezu da ne stoji kvalifikacija genocida u Srebrenici, te da je za istu potrebno da bude u razmjeri sa zločinima koji su, u različitim historijskim periodima počinjeni nad srpskim narodom, Jevrejima, i prema njegovim navodima, Jermenima, da u svrhu opravdanja svojih tvrdnji, odnosno svrhu opravdanja zločina genocida u Srebrenici prijavljeni [REDACTED] je poredio i „vagao“ pomenute zločine, i nastojao u obilježja bića krivičnog djela genocida u kumulativu „ugurati“ i elemente „poređenja“ sa, po njemu, „relevantnim zločinima“ pa da bi se tek onda valjda moglo raditi o genocidu, kako je navedeno u prijavi, a što kod nezanemarivog broja gledalaca - pripadnika različitih etničkih grupa može proizvesti atmosferu nacionalne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti, te potaknuti na nasilje ili mržnju.

S obzirom da kako je navedeno u prijavi, prijavljeni u prvi mah govorio u množini, iz njegovog izlaganja proističe da u svjesnom činjenju krivičnog djela imenovani ne djeluje kao pojedinac, već da u činjenju istog krivičnog djela saučestuju i druga NN lica ili organizirana grupa, čiji identiteti/članove je potrebno utvrditi u istrazi.

Postupajući po zahtjevu Tužilaštva BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu je saslušala u svojstvu svjedoka [REDACTED] o čemu je sačinjen Zapisnik o saslušanju svjedoka broj [REDACTED] u kojem je navedeno da je zaposlena u Informativnom programu [REDACTED] urednik emisije [REDACTED] u kojem svojstvu je u emisiju pozvala [REDACTED]

[REDACTED], da je emisija koja je emitovana [REDACTED] bila o temi aktuelna politička situacija u Bosni i Hercegovini, a kojoj su pored [REDACTED] prisustvovali [REDACTED] da je emisija tekla u pravcu u kojem je prvobitno namijenjena, ali da je u jednom trenutku razgovor aktere emisije odveo i do pitanja imenovanja novog Visokog predstavnika, odnosno nametanja izmjena Krivičnog zakona od strane Valentina Incka.

Nadalje, je navela da je u tom dijelu emisije gospodin [REDACTED] izjavio da i pored nametanja tog zakonskog okvira on mora reći da se u Srebrenici nije dogodio genocid, na što ga je ona upitala šta za njega znaće sve haške presude koje svjedoče o tome da se u Srebrenici dogodio genocid, a da je on na to odgovorio da je to politički sud, te da se njegove tačne izjave nije mogla sjetiti, a da se ista može vidjeti na snimku emisije.

Nakon što je kontaktirana od strane policijskih službenika SIPA-e i obaviještena da je od strane [REDACTED] televizije potrebno da se dostavi snimak emisije [REDACTED], kao urednik emisije lično je dostavila dva CD na kojima se nalaze snimci predmetne emisije.

Dana 28.09.2021.godine, Državna agencija za istrage i zaštitu je u svojstvu svjedoka saslušala podnosioca prijave [REDACTED] o čemu je sačinjen zapisnik o saslušanju svjedoka broj [REDACTED] u kojem je navedeno da je prijavio [REDACTED] koji obavlja funkciju [REDACTED]

[REDACTED] te s obzirom da je on javna ličnost to je bio razlog zašto ga je prijavio za krivično djelo Negiranje genocida, odnosno krivično djelo koje je u proteklom periodu od strane Visokog predstavnika dopunjeno u Krivičnom zakonu Bosne i Hercegovine, te da je isti to počinio dana

[redacted] kada je gostujući u televizijskoj emisiji [redacted] emitovanoj na [redacted] televiziji javno poricao i grubo umanjivao zločin genocida u Srebrenici.

Podnositac prijave je u izjavi istakao da je nedvojbeno jasno da je iz njegove prijave jasno, a što je [redacted] javno na televiziji izjavio „Ja ēu i sada da vam kažem, ja smatram da je u pitanju jedna politička kvalifikacija, ponovit ēu vam, u potpunosti uvažavam i najiskrenije žalim za svim žrtvama zločina koji se dogodio u Srebrenici, ali jasno i odgovorno tvrdim da se u Srebrenici nije dogodio genocid, da zločin koji se dogodio u Srebrenici ne može da se kvalifikuje kao genocid, jer ni na koji način ne može da se poredi sa zločinima genocida kakav se dogodio u Jasenovcu, Jadovnu i na mnogim drugim stratištima, ne može da se poredi sa zločinom genocida, odnosno holokaustom nad jevrejskim narodom, niti nad genocidom, koji su Turci, koji je Turska sprovela nad Jermenima.

Naveo je da je iz navedenog jasno da, prijavljeni svjesno i smišljeno svojim javno izrečenim tvrdnjama poriće i umanjuje zločin genocida počinjen nad Bošnjacima utvrđen sudskim presudama od strane relevantnih sudova, a što među narodima koji žive u BiH može prouzrokovati razdor i netrpeljivost, te kroz iste tvrdnje u nastavku posebno ciljao i na buđenje istih emocija kod srpskog naroda, imputirajući tezu da ne postoji kvalifikacija genocida u Srebrenici te da je za istu potrebno da bude u razmjeri sa zločinima koji su u različitim istorijskim periodima počinjeni nad srpskim narodom, Jevrejima, i prema njegovim navodima Jermenima.

Nadalje, je naveo da u svrhu opravdavanja svojih tvrdnji odnosno opravdavanja genocida u Srebrenici, prijavljeni [redacted] je poredio i vagao pomenute zločine i nastojao je u obilježja bića krivičnog djela genocida u kumulativu „ugurati“ i elemente „poređenja“ sa po njemu „relevantnim zločinima“ pa da bi se tek onda valjda moglo raditi o genocidu, a što se kod nezanemarivog broja gledalaca pripadnika različitih etničkih grupa, može proizvesti nacionalna i vjerska mržnja, razdora i netrpeljivosti te potaknuti na nasilje ili mržnju.

U izjavi je istakao da je u svakodnevnu političku situaciju kakva je u našoj državi i navedena izjava [redacted] sigurno doprinijela nestabilnosti i nesigurnoasti života svih građana, jer je on nakon te emisije od strane više poznanika upitan, a koji su bili u strahu za sebe i svoje porodice da li će doći do ponovnog klanja, ubijanja ili ratnih sukoba.

Državna agencija je također u svojstvu svjedoka saslušala prijavljenog [redacted] o čemu je sačinjen Zapisnik o saslušanju svjedoka broj [redacted] u kojoj je naveo da je zaposlen na radnom mjestu [redacted], da je pored navedenog radnog mjesta angažovan i kao [redacted], da u okviru njegovih radnih dužnosti često je gost različitih televizijskih emisija, da ga je nekoliko dana prije pomenute emisije, kontaktirala novinarka [redacted], i pozvala da gostuje u televizijskoj emisiji [redacted] koja se emituje uživo na programu [redacted].

Nadalje je naveo da je dana [redacted], kao što je prethodno i dogovorenno sa pomenutom novinarkom, a ujedno i voditeljicom navedene televizijske emisije, došao kao gost u studio [redacted], a obzirom da je format navedene emisije dijaloški, osim njega u studiju [redacted] kao gosti su prisusvovali [redacted] te kao gost u studiju u Banjoj Luci [redacted]

Naglasio je da kao [REDACTED], da prema Zaključcima sjednice Narodne skupštine Republike Srpske, nametnute izmjene i dopune Krivičnog zakona su kao takve odbačene, pa da samim tim i pravna kvalifikacija krivičnog djela iz člana 145a. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, nema legitimnost obzirom da izmjene i dopune Krivičnog zakona nisu kako je naveo donešene u skladu sa ustavom BiH i u predviđenoj zakonskoj proceduri, već su nametnute od neizabranog stranca, koji na to nije imao pravo i koji je uz to već prethodno bio podnio ostavku.

Posebno je istakao da prilikom gostovanja u emisiji „[REDACTED], ni u jednom trenutku nije imao namjeru da uvrijedi pojedinca ili određenu skupinu ljudi, a da naročito nije imao namjeru da povrijedi ničija osjećanja, niti da bilo koga podstakne da učini nekome nešto na žao, te da mu je žao ukoliko je bilo ko na neodgovarajući način shavatio njegove javne istupe, međutim kako je naveo u izjavi, osnova demokratskog društva je politički pluralizam. odnosno omogućavanje slobodnog iznošenjenja vlastitih stavova i mišljenja.

U vezi navedene dvije krivične prijave sa kojima je upoznat, a koje su Tužilaštvo BiH dostavljene od strane anonimnog pošiljaoca i [REDACTED], naveo je da su potpuno neosnovane, formalno iz prethodno navedenih razloga, a i suštinski jer apsolutno odbacuje da je svojim izjavama namjeravao da prema bilo kome pojedincu ili skupini izazove osjećaj straha ili ugroženosti.

Također je istakao da najiskrenije žali za svim žrtvama, koje su na žalost stradale tokom sukoba u bivšoj SFRJ, što uvijek i privatno a u svojim javnim istupima posebno ističe, jer smatra da samo priznavanje svih žrtava dovodi do pomirenja, a nikako bilo koji vid političke manipulacije sa istima.

Nadalje, je naveo da u Ustavu BiH ne postoji visoki predstavnik, da se Visoki predstavnik spominje u Aneksu 10 Dejtonskog mirovnog sporazuma i kompletna njegova nadležnost i ingerencije su definisane tim aneksom i tiču se isključivo civilnog aspekta sproveđenja Dejtonskog mirovnog sporazuma, da ne postoji na osnovu Dejtonskog sporazuma nikakva mogućnost niti pravo Visokog predstavnika da interveniše u domaćem zakonodavstvu BiH, da nameće bilo kakve odluke ili zakone, da je obaveza u demokratskom i civilizovanom svijetu da se poštuju pravosnažne presude relevantnih sudova, ali je isto tako jedan od ključnih demokratskih vrijednosti pravo na slobodu mišljenja i pravo da se sa bilo kojom presudom ne slažete, te da u tom kontekstu ne prihvata i ne priznaje protivzakonitu i protivustavnu odluku poslijednjeg Visokog predstavnika u BiH, Valentina Incka da nametne izmjene i dopune Krivičnog zakona BiH, a koje je i Narodna skupština Republike Srpske proglašila nevažećim na teritoriji Republike Srpske.

Još jednom je naglasio da uvažava i osjeća duboko poštovanje prema svim žrtvama ratnog zločina u Srebrenici, ali da zadržava svoje pravo na slobodu mišljenja.

Uvažavajući sve navode iz Krivične prijave, ovo Tužilaštvo je stava da u konkretnom slučaju nema osnova pokretanju krivičnog postupka, iz sljedećih razloga:

Krivično djelo Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti je propisano u članu 145a. Krivičnog zakona BiH čiji stav 3. glasi:

(3) Ko javno odobri, porekne, grubo umanji ili pokuša opravdati zločin genocida, zločin protiv čovječnosti ili ratni zločin utvrđen pravosnažnom presudom u skladu s Poveljom Međunarodnog vojnog suda pridruženom uz Londonski sporazum od 8. avgusta 1945. ili

Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju ili Međunarodnog krivičnog suda ili suda u Bosni i Hercegovini, a usmjereno je protiv grupe osoba ili člana grupe određene s obzirom na rasu, boju kože, vjeroispovijest, porijeklo ili nacionalnu ili etničku pripadnost, i to na način koji bi mogao potaknuti na nasilje ili mržnju usmjerenu protiv takve grupe osoba ili člana takve grupe,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina, a stav 7. glasi:

(7) Počinilac krivičnog djela iz stava (1) do (4) ovog člana koji je dužnosnik ili odgovorna osoba ili zaposlenik u instituciji vlasti ili bilo kojem organu koji se finansira putem javnog budžeta, kaznit će se kaznom zatvora od najmanje tri godine.

Dakle, iz zakonske odredbe ovog krivičnog djela navedeno djelo čini svako ko **javno odobri**, porekne, grubo umanji ili pokuša opravdati zločin genocida, zločin protiv čovječnosti ili ratni zločin utvrđen pravosnažnom presudom u skladu s Poveljom Međunarodnog vojnog suda pridruženom uz Londonski sporazum od 8. avgusta 1945. ili Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju ili Međunarodnog krivičnog suda ili suda u Bosni i Hercegovini, a usmjereno je protiv grupe osoba ili člana grupe određene s obzirom na rasu, boju kože, vjeroispovijest, porijeklo ili nacionalnu ili etničku pripadnost, i to na način koji bi mogao potaknuti na nasilje ili mržnju usmjerenu protiv takve grupe osoba ili člana takve grupe,

Tumačeći bitne elemente bića ovog krivičnog djela propisanog u članu 145a. stav 3. proizilazi da se u radnjama ██████████ stiče jedno obilježje a to se u konkretnom slučaju odnosi na poricanje genocida, međutim kako član 145a. stav 3. propisuje kao bitan elemenat i način učinjenja ovog krivičnog djela koji podrazumijeva način koji bi mogao potaknuti na nasilje ili mržnju usmjerenu protiv takve grupe osoba ili člana takve grupe, iz istog proizilazi da se u radnjama ██████████ nisu stekla ova obilježja bića navedenog krivičnog djela, koja se odnose na način počinjenja, a što proizilazi kako iz njegove izjave koju je dao u emisiji ██████████ u kojoj je negirajući genocid izrazio najiskrenije žaljenje za svim žrtvama zločina koji se dogodio u Srebrenici, te iz izjave koju je dao Državnoj agenciji za istrage i zaštitu u kojoj je posebno istakao da prilikom gostovanja u emisiji ██████████ ni u jednom trenutku nije imao namjeru da uvrijedi pojedinca ili određenu skupinu ljudi, a da naročito nije imao namjeru da povrijedi ničija osjećanja niti da bilo koga podstakne da učini nekome nešto nažao, te da mu je žao ukoliko je bilo ko na neodgovarajući način shavatio njegove javne istupe, međutim kako je naveo u izjavi, osnova demokratskog društva je politički pluralizam, odnosno omogućavanje slobodnog iznošenjna vlastitih stavova i mišljenja.

Iz navedenog proizilazi da u konkretnom slučaju ne postoji postupanje usmjereno na namjeru da uvrijedi pojedinca ili određenu skupinu ljudi, a da naročito nije imao namjeru da povrijedi ničija osjećanja niti da bilo koga podstakne da učini nekome nešto nažao,

zbog čega imajući u vidu navedena bitna obilježja ovog krivičnog djela se može zaključiti da se radnjama prijavljenog ██████████ nisu stekla obilježja bića krivičnog djela Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti propisanog u članu 145a. Krivičnog zakona BiH stav 3. i 7. KZ BiH te je odlučeno kao u dispozitivu Naredbe.

Na osnovu svega navedenog, u skladu sa članom 216. stav 3., Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, odlučeno je da se istraža neće sprovoditi, jer ne postoje osnovi sumnje da je prijavljeno lice počinilo predmetno krivično djelo.

U smislu člana 216. stav 4. Zakona o krivičnom postupku BiH, o donesenoj odluci obavijestit će se podnositelj Krivične prijave koji ima pravo podnijeti pritužbu Uredu Glavnog tužioca u roku od 8 (osam) dana, od dana dostavljanja obavijesti.

T U Ž I L A C
TUŽILAŠTVA/TUŽITELJSTVA BiH